Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0470

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. K. van Oort, secretaris)

Datum uitspraak	16 juni 2025
Klacht van	De consument
Tegen	ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

De consument stelt dat hij te veel rente heeft betaald voor zijn doorlopend krediet(en). De bank betwist dit. De commissie wijst de vordering af.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de bank; 6) de aanvullende reactie van de consument en 7) de aanvullende reactie van de bank.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 De consument en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft op 14 juli 1994 bij een rechtsvoorganger van de bank een doorlopend krediet afgesloten, met een kredietlimiet van ƒ 10.000,- en een variabele effectieve rente van bij aanvang 10,9% per jaar.

2.2 Gedurende de looptijd van de overeenkomst is de kredietlimiet enkele keren gewijzigd, tot een bedrag van ƒ 40.000,-.

2.3 Daarnaast hield de consument een betaalrekening met roodstandfaciliteit aan bij de bank.

De klacht en vordering

2.4 De consument vordert betaling van te veel betaalde rente, zijnde een bedrag van minimaal € 10.000,-, te vermeerderen met de wettelijke rente.

2.5 De consument legt hieraan ten grondslag dat uit eerdere uitspraken van de Commissie van Beroep van Kifid is gebleken dat consumenten te veel rente hebben betaald voor hun doorlopend krediet. De consument is van mening dat ook hij te veel heeft betaald en vordert terugbetaling van het te veel betaalde bedrag.

Het verweer

2.6 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

3.1 Ter beoordeling staat of de consument te veel rente heeft betaald, dat door de bank moet worden terugbetaald. Naar het oordeel van de commissie is daarvan geen sprake. Dit oordeel zal hierna worden toegelicht.

Het juridisch kader

3.2 De Commissie van Beroep van Kifid heeft in eerdere uitspraken geoordeeld dat consumenten er onder bepaalde omstandigheden op mochten vertrouwen dat de variabele rente van het doorlopend krediet, de relevante marktrente zou volgen. De Commissie van Beroep van Kifid heeft gezocht naar een maatstaf om na te gaan of dat is gebeurd. Na onderzoek door deskundigen is geen betere maatstaf naar voren gekomen dan de DNB/CBS-referentierente, die voor de periode vanaf 1998 is vastgesteld. Voor de berekening is het van belang de zogenaamde delta vast te stellen. Deze wordt vastgesteld op het moment van het sluiten van het krediet en is het verschil tussen de door partijen overeengekomen kredietrente bij aanvang en het gemiddelde rentetarief voor een vergelijkbaar product op dat moment in de markt (de referentierente). De bank moet gedurende de looptijd van het krediet de marktbeweging volgen met inachtneming van de delta (het verschil bij aanvang). Als de bank hiervan ten nadele van de consumenten is afgeweken moet zij het te veel betaalde aan de consumenten terugbetalen. Als de consumenten door het rentebeleid van de bank enerzijds te veel aan rente hebben betaald, omdat de rente op het doorlopend krediet niet steeds voldoende met de relevante markt-rente heeft meebewogen, maar zij anderzijds minder hebben betaald, bijvoorbeeld omdat de rente in bepaalde periodes lager is geweest dan bij het meebewegen met de marktrente het geval zou zijn geweest, hoeft de bank alleen terug te betalen wat de consumenten per saldo te veel hebben betaald.[1]

[1] Zie CvB Kifid 2021-0015.

De inhoudelijke beoordeling

3.3 De bank voert onder meer aan dat geen sprake kan zijn van te veel betaalde rente, omdat de consument de rente die voor de kredieten in rekening is gebracht nooit heeft betaald. De consument heeft na het treffen van een minnelijke regeling een bedrag van € 1.611,61 betaald, waarna het resterende gedeelte van de vordering is kwijtgescholden, aldus de bank. De consument betwist dit en stelt dat hij een bedrag van € 10.000,54 aan rente heeft betaald aan de deurwaarder. De consument verwijst hiervoor naar een schuldenoverzicht, waarop dit bedrag is genoemd. Daaruit kan de commissie echter niet opmaken dat dit bedrag alleen rente behelst of dat de consument dit bedrag heeft betaald. Het betreft slechts een overzicht van de schuld, of een deel daarvan, die de consument op enig moment aan de bank had. De consument heeft nog een "overeenkomst persoonlijke lening" met de gemeente Zwolle overgelegd, waaruit blijkt dat hij een bedrag van € 14.461,12 heeft geleend van de gemeente Zwolle. De commissie kan daaruit niet opmaken waar dit bedrag voor is gebruikt en kan dus ook niet concluderen dat dit bedrag ten gunste van de bank is gekomen. De commissie kan dan ook niet vaststellen dat de consument een bedrag van € 10.000,54 aan de bank heeft betaald.

3.4 Aangezien nergens uit blijkt dat de consument meer heeft betaald dan het door de bank erkende bedrag van € 1.611,61, gaat de commissie er in het navolgende vanuit dat dit het bedrag is dat de consument heeft betaald en dat de vordering voor het overige is kwijt-gescholden. Uit de door de bank bij verweer overgelegde overzichten maakt de commissie op dat de consument in totaal een schuld had van € 56.080,30. Blijkens de overzichten bestond dit bedrag voor een gedeelte van € 11.177,50 uit rente en was ten tijde van het opstellen van de overzichten een bedrag van € 250,- voldaan. Na het treffen van een minnelijke regeling is zoals hiervoor is overwogen nog een bedrag van € 1.611,61 voldaan. Dit betekent dat een bedrag van € 54.218,69 is kwijtgescholden.

3.5 Artikel 6:44 Burgerlijk Wetboek bepaalt dat een betaling in de eerste plaats in mindering strekt op de kosten, dan op de verschenen rente en dan op de hoofdsom en de lopende rente. Uit de overzichten valt op te maken dat een bedrag van € 557,52 aan kosten in rekening is gebracht. Dit betekent dat – anders dan de bank lijkt te veronderstellen – door de consument wel rente is betaald, omdat nadat de betaling in mindering is gebracht op de kosten nog een bedrag van € 1.304,09 resteert dat aan de verschenen rente moet worden toegewezen.

3.6 Dit betekent echter niet dat door de consument te veel rente is betaald. De bank mag zoals hiervoor onder 3.2 is overwogen het voordeel dat de consument heeft genoten (zijnde de afboeking van € 54.218,69) in mindering brengen op de eventueel te veel betaalde rente. Partijen hebben geen berekening overgelegd waaruit kan worden opgemaakt of en hoeveel er te veel aan rente in rekening is gebracht. Gezien de hoogte van de afboeking en het bedrag dat door de consument is betaald, kan er echter geen sprake van zijn dat de consument na verrekening van het voordeel van € 54.218,69 te veel rente heeft betaald. Dit betekent dat de vordering wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl